

റബ്ബുൽ-ഖല

നന്മയുടെ കവാടങ്ങൾ

തയ്യാറാക്കിയത്:
സയ്യിദ് സഅ്ഫർ സാദിഖ് മദീനി

സ്തുതികൾ മുഴുവനും അല്ലാഹുവിന്, മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)യിലും കുടുംബത്തിലും അനുചരരിലും അല്ലാഹുവിന്റെ ശാന്തിയും സമാധാനവും സദാ വർഷിക്കുമാറാവട്ടെ.

അനുഗ്രഹീതവും, മഹത്വരവും, സൽകർമ്മങ്ങൾക്ക് വർദ്ധിച്ച പ്രതിഫലം ലഭിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മാസമാണ് വിശുദ്ധ റമളാൻ. വിശ്വാസികൾക്ക് പുണ്യങ്ങൾ വാരിക്കൂട്ടാനായി അല്ലാഹു അനുഗ്രഹിച്ചു നൽകിയ മാസം. വിശുദ്ധി നേടിയ മനസ്സുകൾക്ക് കുളിരും സന്തോഷവും കളിയാടാനായി ലോക രക്ഷിതാവിന്റെ ദാനം. വിശ്വാസികളായ നാം വിശുദ്ധ റമളാനിനെ എങ്ങിനെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തണമെന്ന് മനസിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്. റമളാനിലെ നന്മയുടെ കവാടങ്ങൾ ഇതാ മലർക്കെ തുറന്നിട്ടിരിക്കുന്നു, അനുഗ്രഹീതർ അതിൽ പ്രവേശിച്ച് സൗഭാഗ്യവാന്മാരായി തീരാൻ പരിശ്രമിക്കൂ...

ഒന്ന്: ഉന്നതനും പ്രതാപവാനുമായ അല്ലാഹുവിന് ആത്മാർത്ഥമായി നിശ്കളങ്കമായി ഉദ്ദേശം ശരിയാക്കുക

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

അബൂഹുറയ്റ(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ആരെങ്കിലും വിശ്വാസത്തോടെ, പ്രതിഫലം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടും നോമ്പനുഷ്ഠിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന്റെ മുൻകഴിഞ്ഞ പാപങ്ങളിൽ നിന്ന് പൊറുത്തു കൊടുക്കുന്നതാണ്’ (ബുഖാരി).

ഖതാബി(رضي الله عنه) പറയുന്നു: ‘ഈമാനൻ വഹ്തിസാബൻ’ എന്ന് പറഞ്ഞാൽ ദൃഢമായ ഉദ്ദേശത്തോടെ, സത്യപ്പെടുത്തി, പ്രതിഫലം ആഗ്രഹിച്ച്, സൻമനസ്സോടെ, ആരുടെയും നിർബ്ബന്ധിതാവസ്ഥയില്ലാതെ, ഒരു ഭാരമാണെന്ന മനോഭാവമില്ലാതെ, ദൈർഘ്യമുള്ള ദിവസമാണെന്ന തോന്നലില്ലാതെ, നോമ്പിന്റെ സമയം മുഴുവനും മഹത്തായ പ്രതിഫലം പ്രതീക്ഷിക്കുകയെന്നാണ് അതുകൊണ്ടു വിവക്ഷിക്കുന്നത്.

ബഗ്‌വി(ﷺ) പറയുന്നു: ‘ഇഹ്തിസാബൻ’ എന്ന് പറഞ്ഞാൽ: ഉന്നതനായ അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതിയും, പ്രതിഫലവും ആവശ്യപ്പെടുകയെന്നാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. (സ്വഹീഹുത്തർഗീബ്; പേജ്: 582)

രണ്ട്: ബിദ്അത്തുകൾ വെടിഞ്ഞ് സുന്നത്തുകൾ പിൻതുടരുക

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ

ആയിശാ(رضي الله عنها) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘നാം കൽപിച്ചതല്ലാത്ത വല്ല കർമ്മവും ആരെങ്കിലും ചെയ്താൽ അത് തള്ളപ്പെടേണ്ടതാണ്’ (മുസ്‌ലിം)

മൂന്ന്: പ്രതിഫലം പ്രതീക്ഷിച്ചു നോമ്പനുഷ്ഠിക്കുക

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

അബൂഹുറൈറ(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ആരെങ്കിലും വിശ്വാസത്തോടെ, പ്രതിഫലം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു നോമ്പനുഷ്ഠിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന്റെ മുൻകഴിഞ്ഞ പാപങ്ങളിൽ നിന്ന് പൊറുത്തു കൊടുക്കുന്നതാണ്’ (ബുഖാരി).

നാല്: വിയാമുല്ലെൽ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

അബൂഹുറൈറ(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ആരെങ്കിലും വിശ്വാസത്തോടെ, പ്രതിഫലം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് റമളാനിൽ വിയാമുല്ലെൽ നമസ്കരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന്റെ മുൻകഴിഞ്ഞ പാപങ്ങളിൽ നിന്ന് പൊറുത്തു കൊടുക്കുന്നതാണ്’ (ബുഖാരി).

അഞ്ച്: ഖുർആൻ പാരായണവും പഠനവും

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ

‘ജനങ്ങൾക്ക് മാർഗദർശനമായിക്കൊണ്ടും, നേർവഴി കാട്ടുന്നതും സത്യവും അസത്യവും വേർതിരിച്ചു കാണിക്കുന്നതുമായ സുവ്യക്ത തെളിവുകളായിക്കൊണ്ടും വിശുദ്ധ ഖുർആൻ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട മാസമാകുന്നു റമളാൻ’ (അൽബഖറ: 185).

റമളാൻ ഖുർആനിന്റെ മാസമാണ്.

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحْوَدَ النَّاسِ وَكَانَ أَحْوَدُ مَا يَكُونُ فِي رَمَضَانَ حِينَ يَلْقَاهُ جِبْرِيلُ وَكَانَ يَلْقَاهُ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ فَيُدَارِسُهُ الْقُرْآنَ فَلَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحْوَدُ بِالْخَيْرِ مِنَ الرِّيحِ الْمُرْسَلَةِ

ഇബ്നു അബ്ബാസ്(رضي الله عنه) നിവേദനം: ‘ജനങ്ങളിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും ദാനധർമ്മം ചെയ്തിരുന്ന വ്യക്തി നബി(ﷺ)യായിരുന്നു, റമളാനിൽ ജിബ്രീൽ(عليه السلام) തിരുമേനി(ﷺ)യെ കണ്ടുമുട്ടുമ്പോഴായിരുന്നു തിരുദൂതർ(ﷺ) ഏറ്റവും കൂടുതൽ ദാനധർമ്മം ചെയ്തിരുന്നത്. റമളാനിലെ എല്ലാ രാത്രികളിലും (ജിബ്രീൽ(عليه السلام)) നബി(ﷺ)ക്ക് ഖുർആൻ പഠിപ്പിച്ചിരുന്നു, റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) അടിച്ചുവീശുന്ന കാറ്റിനെ പോലെ ദാനധർമ്മം ചെയ്തിരുന്നു. (ബുഖാരി).

അബ്ദുല്ലാ ഇബ്നു അഹ്മദ്(رضي الله عنه) നിവേദനം: പ്രവാചകൻ(ﷺ) പറയുന്നു:

الصيام والقرآن يشفعان للعبد فيقول الصيام : أي رب ، إني منعتك الطعام والشهوات بالنهار فشفعني فيه ، ويقول القرآن : منعتك النوم بالليل فشفعني فيه فيشفعان

‘നോമ്പും, ഖുർആനും അടിമകൾക്ക് വേണ്ടി ശുപാർശ പറയുന്നതാണ്. നോമ്പ് പറയും: ‘എന്റെ രക്ഷിതാവേ, പകലിൽ ഞാൻ അവന്റെ ഭക്ഷണവും, ആഗ്രഹങ്ങളും തടഞ്ഞിരുന്നു, ആയതിനാൽ അവന് വേണ്ടി എന്റെ ശുപാർശ നീ സ്വീകരിക്കേണമേ, ഖുർആൻ പറയും: രാത്രിയിൽ അവന്റെ ഉറക്കം ഞാൻ തടഞ്ഞിരുന്നു, ആയതിനാൽ അവന് വേണ്ടി എന്റെ ശുപാർശ സ്വീകരിക്കേണമേ. അങ്ങിനെ അവ രണ്ടും ശുപാർശ ചെയ്യുന്നതാണ്’ (അഹ്മദ് ഉദ്ധരിച്ചതും, അൽബാനി സ്വഹീഹാണെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചതുമായ ഹദീഥ്).

ആര്: ധാരാളമായി ദാനധർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുക

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحْوَدَ النَّاسِ وَكَانَ أَحْوَدُ مَا يَكُونُ فِي رَمَضَانَ حِينَ يَلْقَاهُ جِبْرِيلُ وَكَانَ يَلْقَاهُ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ فَيُدَارِسُهُ الْقُرْآنَ فَلَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحْوَدُ بِالْخَيْرِ مِنَ الرِّيحِ الْمُرْسَلَةِ

ഇബ്നു അബ്ബാസ്(رضي الله عنه) നിവേദനം: ‘ജനങ്ങളിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും ദാനധർമ്മം ചെയ്തിരുന്ന വ്യക്തി നബി(ﷺ)യായിരുന്നു, റമളാനിൽ ജിബ്രീൽ(عليه السلام) തിരുമേനി(ﷺ)യെ കണ്ടുമുട്ടുമ്പോഴായിരുന്നു തിരുദൂതർ(ﷺ) ഏറ്റവും കൂടുതൽ ദാനധർമ്മം ചെയ്തിരുന്നത്. റമളാനിലെ എല്ലാ രാത്രികളിലും (ജിബ്രീൽ(عليه السلام)) നബി(ﷺ)ക്ക് ഖുർആൻ പഠിപ്പിച്ചിരുന്നു, റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) അടിച്ചുവീശുന്ന കാറ്റിനെ പോലെ ദാനധർമ്മം ചെയ്തിരുന്നു. (ബുഖാരി).

ഏഴ്: നോമ്പു തുറപ്പിക്കൽ

عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ فَطَّرَ صَائِمًا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ غَيْرَ أَنَّهُ لَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِ الصَّائِمِ شَيْئًا

സൈദ്ബ്നു ഖാലിദ്അൽ ജുഅനി(ﷺ) നിവേദനം: ‘റസൂലുല്ലാഹി(ﷺ) പറയുന്നു: ‘നോമ്പു തുറപ്പിക്കുന്നവന് ആ നോമ്പുകാരന്റെ അത്ര തന്നെ പുണ്യം നേടാനാകും. എന്നാൽ അയാളുടെ പ്രതിഫലത്തിൽ നിന്ന് യാതൊന്നും കുറവ് വരികയുമില്ല’ (തിർമിദി, ഇബ്നുമാജ, അഹ്മദ്, ഇബ്നുഹിബ്ബാൻ)

എട്ട്: അവസാനത്തെ പത്തിൽ കൂടുതൽ പരിശ്രമിക്കുക

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا دَخَلَ الْعَشْرَ أَحْيَا اللَّيْلَ وَأَيَّظَ أَهْلَهُ وَحَدَّ وَشَدَّ الْمَتْرَرَ

ആഇശാ(رضي الله عنها) പറയുന്നു: ‘അവസാനത്തെ പത്ത് കടന്ന് വന്നാൽ തിരുമേനി(ﷺ) രാത്രിയെ ജീവിപ്പിക്കുകയും, തന്റെ വീട്ടുകാരെ വിളിച്ചുണർത്തുകയും, മുണ്ട് മുറുക്കിയുടുകയും (ആരാധനാനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കായി കഠിന പരിശ്രമം നടത്തുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു’ (മുത്തഫഖൂർ അലൈഹി)

ഒൻപത്: ലൈലതുൽ ഖദ്ർ പ്രതീക്ഷിക്കുക

عَنْ عُبَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ ذَكَرْتُ لَيْلَةَ الْقَدْرِ عِنْدَ أَبِي بَكْرَةَ فَقَالَ مَا أَنَا بِمُتَمَسِّهَا بَعْدَمَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَّا فِي عَشْرِ الْأَوَاخِرِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ التَّمَسُّوْهَا فِي الْعَشْرِ الْأَوَاخِرِ فِي الْوَيْتْرِ مِنْهُ ...

ഉബൈനബ്നുഅബ്ബൂർറഹ്മാൻ(رضي الله عنه) തന്റെ പിതാവിൽ നിന്നും, ഞാൻ അബൂബകറ(رضي الله عنه) യുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ ലൈലത്തുൽ ഖദ്റിനെ സംബന്ധിച്ച് പറഞ്ഞു, അപ്പോൾ അബൂബകറ(رضي الله عنه) പറഞ്ഞു: ‘അത് അവസാനപത്തിലെ ഒറ്റ രാവിലായിരിക്കും വരുകയെന്ന് പ്രവാചകൻ(ﷺ)യിൽ നിന്ന് ഞാൻ കേട്ടു, അങ്ങിനെ പ്രവാചകൻ(സ)യിൽ നിന്ന് കേട്ടത് മുതൽ ഞാനതിനെ അവസാന പത്തിലല്ലാതെ അന്വേഷിക്കാറില്ല’ (അഹ്മദ്)

പത്ത്: ലൈലത്തുൽ ഖദ്റിൽ ഖിയാമുല്ലൈൽ നിർവ്വഹിക്കുക

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

അബൂഹുറയ്(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ആരെങ്കിലും വിശ്വാസത്തോടെ, പ്രതിഫലം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് ലൈലതുൽ ഖദ്റിൽ ഖിയാമുല്ലൈൽ നിർവ്വഹിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന്റെ മുൻകഴിഞ്ഞ പാപങ്ങളിൽ നിന്ന് പൊറുത്തു കൊടുക്കുന്നതാണ്’ (ബുഖാരി).

പതിനൊന്ന്: ഉററ നീർവ്വഹിക്കുക

عن ابن عباس رضي الله عنهما أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: عمرة في رمضان تعدل حجة
ഇബ്നു അബ്ബാസ്(رضي الله عنه) നീവേദനം: നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘റമളാനിലെ ഒരൂ ഉററ ഹജ്ജിന്
തുല്യമാകുന്നു’ (മുത്തഹബുൻ അലൈഹി), മറ്റൊരൂ റിപ്പോർട്ടിൽ
‘എന്നോ(റസൂലുല്ലാഹി(ﷺ)യോ)ടൊപ്പം ഹജ്ജ് ചെയ്യുന്നതുപോലെ’യാണു്
എന്നാണുള്ളതു്.

പന്ത്രണ്ട്: റമളാനിലെ അവസാനപ്പത്തിൽ ഇഅ്തികാഫിരിക്കുക

عن عائشة رضي الله عنها أن النبي صلى الله عليه وسلم كان يعتكف العشر الأواخر من رمضان
حتى توفاه الله

ആയിശാ(رضي الله عنها) നീവേദനം: ‘നബി(ﷺ) റമളാനിലെ അവസാനത്തെ പത്തിൽ അല്ലാഹു
തിരുമേനി(ﷺ)യെ മരിപ്പിക്കുന്നതു്വരെ ഇഅ്തികാഫിരിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു’ (മുത്തഹബുൻ
അലൈഹി)

പതിമൂന്ന്: അല്ലാഹുവിനെ ധാരാളമായി ഓർക്കുക

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

(നീങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ ധാരാളമായി ഓർക്കുകയും ചെയ്യുക. നീങ്ങൾ വിജയം
പ്രാപിച്ചേക്കാം) (62/ജൂമുഅ: 10).

عن أبي هريرة (رضى الله عنه) قال: قال رسول الله (صلى الله عليه وسلم): سبق المفردون قالوا : وما
المفردون يا رسول الله؟ قال: الذاكرين الله كثيرا والذاكرات

അബൂഹുറയ്റ(رضي الله عنه) നീവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘മുഹ്മ്മരിദുകൾ മുൻ
കടന്നിരിക്കുന്നു, അവർ ചോദിച്ചു: അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലേ, ആരാണു് മുഹ്മ്മരിദുകൾ?
പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിനെ ധാരാളമായി ഓർക്കുന്ന പുരുഷന്മാരും, സ്ത്രീകളുമാകുന്നു).
(മുസ്ലിം).

പതിനാല്: ധാരാളമായി പ്രാർത്ഥിക്കുക

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : الدعاء هو العبادة

റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: (പ്രാർത്ഥന, അതു് തന്നെയാണു് ആരാധന) (അബൂദാവൂദ്,
തിർമിദി, ഹസനായ ഹദീഥ്).

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: ثلاث دعوات مستجابات:
دعوة الصائم، ودعوة المظلوم، ودعوة المسافر

അബൂഹുറയ്ക്(ﷺ) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: മൂന്ന് പ്രാർത്ഥനകൾക്ക് ഉത്തരം ലഭിക്കുന്നതാണ്, നോമ്പുകാരന്റെ പ്രാർത്ഥന, അക്രമിക്കപ്പെട്ടവന്റെ പ്രാർത്ഥന, യാത്രക്കാരന്റെ പ്രാർത്ഥന എന്ന് എന്ന് വയാണവ. (ബൈഅുകി)

പതിനഞ്ച്: സമയമായാൽ പെട്ടെന്ന് നോമ്പു തുറക്കുക

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ السَّاعِدِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: لَا يَزَالُ النَّاسُ بِخَيْرٍ مَا عَجَلُوا الْفِطْرَ وَأَخْرَجُوا السُّحُورَ

സഹ്ലുബ്നു സഅദ് അസ്സാഇദി(ﷺ) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹി(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘അത്താഴം കഴിക്കുന്നത് പിന്തിപ്പിക്കുകയും, നോമ്പു തുറക്കാൻ ധൃതി കാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നേടത്തോളം ജനങ്ങൾ നന്മയിൽ തന്നെയായിരിക്കും’ (മുത്തഫഖുൻ അലൈഹി).

പതിനാറ്: അത്താഴം കഴിക്കുകയും, അത് പിന്തിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക

عن أبي سعيد الخدري - رضي الله عنه - قال : قال رسول الله - صلى الله عليه وسلم - : السحور كله بركة ، فلا تدعوه ولو أن يجرع أحدكم جرعة من ماء ، فإن الله عز وجل وملائكته يصلون على المتسحرين

അബൂസഇദ്ദുൽ ഖുദ്ദരി(ﷺ) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹി(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘അത്താഴം മുഴുവനും അനുഗ്രഹീതമാണ്, അത് നിങ്ങൾ ഒഴിവാക്കരുത്, നിങ്ങളിലൊരാൾക്ക് ഒരു കവിൾ വെള്ളമാണ് സാധിക്കുന്നതെങ്കിൽ ഒരു കവിൾ വെള്ളമെങ്കിലും കഴിക്കുക, കാരണം ഉന്നതനും, പ്രതാപവാനുമായ അല്ലാഹുവും, അവന്റെ മലക്കുകയും അത്താഴം കഴിക്കുന്നവർക്ക് വേണ്ടി സ്വലാത്ത് നിർവ്വഹിക്കുന്നുണ്ട്’ (അഹ്മദ്).

പതിനേഴ്: വിട്ട് വീഴ്ച ചെയ്യുക, അവിവേകികളിൽ നിന്ന് തിരിഞ്ഞ് കളയുകയും ചെയ്യുക

ويقول النبي صلى الله عليه وسلم: إذا كان يوم صوم أحدكم، فلا يرفث ولا يصخب، فإن سابه أحد أو قاتله فليقللني امرؤ صائم

നബി(ﷺ) പറയുന്നു: ‘നിങ്ങളിലൊരാൾക്കും നോമ്പുകാരനാണെങ്കിൽ അവൻ ചീത്ത പറയുകയോ, തിന്മ പ്രവർത്തിക്കുകയോ ചെയ്യരുത്, അവനെ ആരെങ്കിലും വഴക്കു പറയുകയോ, അക്രമിക്കുകയോ ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ ഞാൻ നോമ്പുകാരനാണെന്നവൻ പറയട്ടെ’ (മുത്തഫഖുൻ അലൈഹി)

പതിനെട്ട്: തിന്മകൾ വെടിയുക

ويقول النبي صلى الله عليه وسلم: من لم يدع قول الزور والعمل به والجهل فليس لله حاجة في أن يدع طعامه وشرابه

നബി(ﷺ) പറയുന്നു: ‘ഒരാൾ ചീത്ത വർത്തമാനങ്ങളും, മ്ളേഹ പ്രവർത്തനങ്ങളും വെടിയാതെ ഭക്ഷണ പാനീയങ്ങൾ മാത്രം വെടിയുന്നതിൽ അല്ലാഹുവിന് യാതൊരു ആവശ്യവുമില്ല’ (ബുഖാരി).

പത്തൊൻപത്: നന്മകൾ അറിയിച്ചുകൊടുക്കുക

قال النبي صلى الله عليه وسلم: من دل على خير فله مثل أجر فاعله

നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ആരെങ്കിലും ഒരു നന്മ അറിയിച്ചു കൊടുക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന് അത് ചെയ്യുന്ന പ്രതിഫലം ലഭിക്കുന്നതാണ്’.

റമളാൻ മാസം സമാഗതമാവുന്നതോടെ റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) അനുചരന്മാരെ റമളാനിന്റെ ശ്രേഷ്ഠതയും, പ്രത്യേകതയും വ്യക്തമാക്കിക്കൊടുക്കുകയും നന്മകൾ ചെയ്യാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും, റമളാനിലെ സമയം മുഴുവനും പ്രയോചനപ്പെടുത്താൻ ഉണർത്തുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ، قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: أَتَاكُمْ شَهْرُ رَمَضَانَ ، شَهْرٌ مُبَارَكٌ فَارْضَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ صِيَامَهُ ، تُفْتَحُ فِيهِ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَتُعَلَّقُ فِيهِ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ ، وَتُعَلَّقُ فِيهِ مِرْدَةُ الشَّيَاطِينِ ، لِلَّهِ فِيهِ لَيْلَةٌ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ مَنْ حُرِمَ خَيْرَهَا فَقَدْ حُرِمَ

അബൂഹുറയ്(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘നിങ്ങൾക്ക് റമളാൻ മാസം സമാഗതമായിരിക്കുന്നു, അനുഗ്രഹീതമായ മാസം, അതിൽ നോമ്പനുഷ്ടിക്കൽ അല്ലാഹു നിങ്ങൾക്ക് നിർബ്ബന്ധമാക്കിയിരിക്കുന്നു, അതിൽ ആകാശ കവാടങ്ങൾ തുറക്കുകയും, നരക കവാടങ്ങൾ ബന്ധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്, ഈ മാസത്തിൽ പിശാചുക്കളെ ബന്ധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്, അതിൽ അല്ലാഹു ആയിരം മാസത്തേക്കാൾ ഉത്തമമായ ഒരു രാവ് അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു, ആരെങ്കിലും അതിന്റെ നന്മയെ സ്വയം നിഷിദ്ധമാക്കിയാൽ അവനത് നിഷിദ്ധമാക്കപ്പെടുന്നതാണ്’ (നസാഇ).

ഇരുപത്: ഫർജായ കാര്യങ്ങൾക്ക് പ്രധാന്യം നൽകുന്നതോടൊപ്പം തന്നെ സുന്നത്തുകൾ ധാരാളമായി നിർവ്വഹിക്കുക

عن أبي هريرة - رضي الله عنه - قال : قال رسول الله صلى الله عليه وسلم - إن الله تعالى قال : ... وما تقرب إلي عبدي بشيء أحب إلي مما افترضت عليه ، و لا يزال عبدي يتقرب إلي بالنوافل حتى أحبه...

അബൂഹുറയ്(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: അല്ലാഹു പറഞ്ഞു: ‘ഞാൻ എന്റെ ദാസന് നിർബ്ബന്ധമാക്കിയ കാര്യങ്ങളേക്കാൾ എനിക്കിഷ്ടപ്പെട്ട മറ്റൊന്നു കൊണ്ടും അവൻ എന്നിലേക്ക് അടുത്തിട്ടില്ല, എന്റെ ഇഷ്ടത്തിനർഹനായി തീരുവോളം എന്റെ ദാസൻ ഐഹികമായ പുണ്യ കർമ്മങ്ങൾ വഴി എന്നിലേക്ക് അടുത്തു കൊണ്ടിരിക്കും...’

عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ الْجُهَنِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ، قَالَ : جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ ، أَرَأَيْتَ إِنْ شَهِدْتُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَأَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ ، وَصَلَّيْتُ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسَ ، وَأَدَّيْتُ الزَّكَاةَ ، وَصُمْتُ رَمَضَانَ ، وَقُمْتُهٖ ، فَمِمَّنْ أَنَا ؟ قَالَ-صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - : " مِنْ الصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ "

അറബ്ബിനുൾ ജുഹനി(ﷺ) നിവേദനം: ഒരാൾ നബി(ﷺ)ക്കരികിൽ വന്ന് പറയുകയുണ്ടായി: അല്ലാഹുവിന്റെ തിരുദൂതരെ, അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്കർഹനില്ലായെന്നും, താങ്കൾ അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണെന്നും ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുകയും, അഞ്ചു നേരത്തെ നമസ്കാരം ഞാൻ നിർവ്വഹിക്കുകയും, സകാത്ത് ഞാൻ നൽകുകയും, റമളാനിൽ ഞാൻ നോമ്പനുഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്തു, അതുകൂടാതെ നിലനിർത്തുകയും ചെയ്താൽ ഞാൻ ആരിൽ പെട്ടവനായിരിക്കുമെന്നാണ് താങ്കൾ പറയുന്നത്? അപ്പോൾ റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: സിദ്ദീഖീങ്ങളിലും, ശുഅദാക്കളിലുമായിരിക്കും' (ബസ്സാർ, ഇബ്നു ഹിബ്ബാൻ, അൽബാനി സ്വഹീഹാണെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു).

ഇരുപത്തൊന്ന്: അഞ്ച് നേരത്തെ നമസ്കാരം ജമാഅത്തായി നിർവ്വഹിക്കുക

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ تَفْضُلُ صَلَاةَ الْفَذِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً

അബൂല്ലാഇബനുഉമർ(رضي الله عنه)വിൽ നിന്ന്: പ്രവാചകൻ പറയുകയുണ്ടായി: 'ജമാഅത്തായുള്ള നമസ്കാരം ഒറ്റക്കുള്ള നമസ്കാരത്തേക്കാൾ ഇരുപത്തേഴിരട്ടി പദവിയു(പ്രതിഫലമു)ള്ളതാണ്' (ബുഖാരി)

وعن ابن مسعود رضي الله عنه قال من سره أن يلقي الله غدا مسلما فليحافظ على هؤلاء الصلوات حيث ينادى بهن فإن الله تعالى شرع لنبيكم صلى الله عليه وسلم سنن الهدى وإنهن من سنن الهدى ولو أنكم صليتم في بيوتكم كما يصلي هذا المتخلف في بيته لتركتم سنة نبيكم ولو أنكم صليتم في بيوتكم كما يصلي هذا المتخلف في بيته لتركتم سنة نبيكم لأضللتم وما من رجل يتطهر فيحسن الطهور ثم يعمد إلى مسجد من هذه المساجد إلا كتب الله له بكل خطوة يخطوها حسنة ويرفعه بها درجة ويحط عنه بها سيئة ولقد رأيتنا وما يتخلف عنها إلا منافق معلوم النفاق ولقد كان الرجل يؤتى به يهادي بين الرجلين حتى يقام في الصف

അബൂൽ അഹ്വസിൽ(رضي الله عنه) നിന്ന് നിവേദനം: 'മുസ്ലിമായി നാളെ ആരെങ്കിലും അല്ലാഹുവിനെ കണ്ടുമുട്ടുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ നമസ്കാരത്തിന് വേണ്ടി വിളിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത്പോയി ഈ നമസ്കാരങ്ങളെ അവൻ സംരക്ഷി(നിർവ്വഹി)ക്കട്ടെ. കാരണം അല്ലാഹു നിങ്ങളുടെ പ്രവാചകന് സന്മാർഗ്ഗ ചര്യ നിയമമാക്കിയിരിക്കുന്നു, അത് (നമസ്കാരം അതിന്വേണ്ടി വിളിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ നിർവ്വഹിക്കുകയെന്നത്) സന്മാർഗ്ഗചര്യയിൽ പെട്ടതാണ്. നമസ്കാരത്തെ തൊട്ട് പിന്തുണവർ വീട്ടിൽനിന്ന്

നമസ്കരിക്കുന്നത്പോലെ നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ വെച്ച് നമസ്കരിക്കുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ പ്രവാചകന്റെ ചര്യ ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു, നിങ്ങളുടെ പ്രവാചകന്റെ ചര്യ നിങ്ങൾ ഉപേക്ഷിച്ചാൽ നിങ്ങൾ വഴികേടിലാവുന്നതാണ്. ആരെങ്കിലും നല്ല രൂപത്തിൽ വുദുവെടുത്ത്കൊണ്ട് ഇങ്ങനെയുള്ള പള്ളികളിലെ ഏതെങ്കിലും ഒരു പള്ളിയിലേക്ക് പോവുകയാണെങ്കിൽ ഓരോ കാലടിക്കും ഓരോ നന്മകൾ രേഖപ്പെടുത്തുകയും, ഓരോ പദവികൾ ഉയർത്തുകയും, ഓരോ പാപങ്ങൾ മായ്ച്ച് കളയുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. കാപട്യം അറിയപ്പെട്ട കപട വിശ്വാസിയല്ലാതെ ഓരാളും നമസ്കാരത്തിൽ നിന്ന് പിന്തിനിക്കുന്നതായി ഞങ്ങൾ കാണാറില്ല, ചിലപ്പോൾ ഒരാൾ രണ്ടാളുകളുടെ ചുമലിൽ കൈ വെച്ച് കൊണ്ടെങ്കിലും വന്നുകൊണ്ട് നമസ്കാരത്തിന്റെ അണിയിൽ നിൽക്കാറുണ്ടായിരുന്നു’ (മുസ്ലിം)

ഇരുപത്തിരണ്ട്: സൂര്യനുദിക്കുന്നതു വരെ പള്ളിയിലിരിക്കുക

عن أنس رضي الله عنه أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: من صلى الفجر في جماعة، ثم قعد يذكر الله تعالى حتى تطلع الشمس، ثم صلى ركعتين، كانت له كأجر حجة وعمرة تامة تامة تامة

അനസ്(رضي) നിവേദനം: നബി(صلى) പറഞ്ഞു: ‘ആരെങ്കിലും ജമാഅത്തായി ഫജർ നമസ്കരിക്കുകയും, ശേഷം സൂര്യനുദിക്കുന്നതു വരെ അല്ലാഹുവിനെ സ്മരിച്ച് അവിടെ ഇരിക്കുകയും, ശേഷം രണ്ടു റകഅത്തു നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്താൽ അവന് പരിപൂർണ്ണമായ, പരിപൂർണ്ണമായ, പരിപൂർണ്ണമായ ഹജ്ജിന്റെയും ഉററയുടെയും പ്രതിഫലം പോലെയുള്ള പ്രതിഫലം ലഭിക്കുന്നതാണ്’ (തിർമിദി, അൽബാനി സ്വഹീഹാണെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു).

ഇരുപത്തി മൂന്ന്: നബി(ﷺ)യുടെ പേരിൽ അധികമായി സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുക

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

‘തീർച്ചയായും അല്ലാഹുവും അവന്റെ മലക്കുകളും നബി(ﷺ)യുടെ പേരിൽ സ്വലാത്ത്(കാരുണ്യം കാണിക്കുന്നു) ചൊല്ലുന്നു, സത്യവിശ്വാസികളെ, നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേൽ സ്വലാത്ത് (അല്ലാഹുവിന്റെ കാരുണ്യവും ശാന്തിയുമുണ്ടാവാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുക) ചൊല്ലുക’ (അഹ്സാബ്:56)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ، قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ صَلَّى عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَيْهِ عَشْرًا

അബൂഹുറയ്റ(رضي) നിവേദനം, റസൂലുല്ലാഹി(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ആരെങ്കിലും എന്റെ പേരിൽ ഒരു സ്വലാത്ത് ചൊല്ലിയാൽ അല്ലാഹു അവന്റെ പേരിൽ പത്ത് സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുന്നതാണ്’ (മുസ്ലിം)

ഇരുപത്തിനാല്: ജനങ്ങളെ ഉപദ്രവിക്കാതിരിക്കുക

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ

നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘യഥാർത്ഥ മുസ്ലിമെന്നാൽ മറ്റു മുസ്ലീങ്ങൾ അവന്റെ നാവിൽ നിന്നും, കയ്യിൽ നിന്നും സുരക്ഷിതരായവനാകുന്നു’ (മുസ്ലിം).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤْذِي جَارَهُ

അബൂഹുറയ്(رضي الله عنه) നിവേദനം, റസൂലുല്ലാഹി(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ആരെങ്കിലും അല്ലാഹുവിലും, അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവൻ തന്റെ അയൽവാസിയെ ഉപദ്രവിക്കാതിരിക്കട്ടെ’ (മുസ്ലിം).

ഇരുപത്തിയഞ്ച്: സൂഷ്ടികളോട് കരുണ കാണിക്കുകയും, അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാൻ പരിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുക

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ ارْحَمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمَكُمُ مَنْ فِي السَّمَاءِ

അബൂല്ലാഇബ്നു അം(رضي الله عنه)വിൽ നിന്ന് നിവേദനം: റസൂലുല്ലാ(ﷺ) പറയുന്നു: ‘കരുണ കാണിക്കുന്നവരോട് പരമകാരുണികനും കാരുണ്യം കാണിക്കുന്നതാണ്. ആയതിനാൽ ഭൂമിയിലുള്ളവരോട് നിങ്ങൾ കാരുണ്യം കാണിക്കുക എങ്കിൽ ആകാശത്തുള്ളവൻ നിങ്ങളോടും കാരുണ്യം കാണിക്കുന്നതാണ്’ (തിർമിദി)

عن أبي هريرة رضي الله عنه ، عن رسول الله صلى الله عليه وسلم ، قال: من نفس عن مؤمن كربة من كرب الدنيا ، نفس الله عنه كربة من كرب يوم القيامة

അബൂഹുറയ്(رضي الله عنه) നിവേദനം, റസൂലുല്ലാഹി(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ആരെങ്കിലും ഒരു വിശ്വാസിയുടെ ഐഹിക പ്രയാസം നീക്കിക്കൊടുക്കുകയാണെങ്കിൽ, അവസാന നാളിലെ അവന്റെ പ്രയാസങ്ങളിൽ ഒരു പ്രയാസത്തെ അല്ലാഹു നീക്കിക്കൊടുക്കുന്നതാണ്’ (മുസ്ലിം).

عن سهل بن سعد رضي الله عنه قال : قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : (أنا وكافل اليتيم في الجنة هكذا وأشار بالسبابة والوسطى وفرج بينهما

സഹ്ലുബ്നു സഅദ്(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹി(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ഞാനും, അനാഥയെ സംരക്ഷിക്കുന്നവനും സ്വർഗത്തിൽ ഇപ്രകാരമാണ്, അവിടുന്ന് തന്റെ ചുണ്ടുവിരലും, നടുവിരലും അൽപം വിടർത്തി ചൂണ്ടി കാണിക്കുകയുണ്ടായി’ (ബുഖാരി)

ഇരുപത്തിയാറ്: നിഷിദ്ധങ്ങളെ തൊട്ട് കണ്ണുകളെ താഴ്ത്തുക

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَعْضُوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ * وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَعْضُنَّ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ ...

(നബിയേ,) നീ സത്യവിശ്വാസികളോട് അവരുടെ ദുഷ്ടികൾ താഴ്ത്തുവാനും, ഗുഹ്യാവയവങ്ങൾ കാത്തുസൂക്ഷിക്കുവാനും പറയുക. അതാണ് അവർക്ക് ഏറെ പരിശുദ്ധമായിട്ടുള്ളത്. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു അവർ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി സൂക്ഷ്മമായി അറിയുന്നവനാകുന്നു. സത്യവിശ്വാസികളോടും അവരുടെ ദുഷ്ടികൾ താഴ്ത്തുവാനും അവരുടെ ഗുഹ്യാവയവങ്ങൾ കാത്തുസൂക്ഷിക്കുവാനും നീ പറയുക.) (നൂർ/30,31)

ഇരുപത്തേഴ്: മിതത്വം പാലിക്കുക

റമളാൻ സൽകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തു പുണ്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുവാനുള്ള അവസരമാണ്, അതല്ലാതെ ഭക്ഷണപാനീയങ്ങളിലും, മറ്റും ദുർവ്യയം ചെയ്യുവാനുള്ളതല്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

... وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

(...നിങ്ങൾ തിന്നുകയും കുടിക്കുകയും ചെയ്തു കൊള്ളുക. എന്നാൽ നിങ്ങൾ ദുർവ്യയം ചെയ്യരുത്. ദുർവ്യയം ചെയ്യുന്നവരെ അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുകയേയില്ല.) (അഅ്റാഫ്/31)

ഇരുപത്തിയെട്ട്: പശ്ചാത്താപവും, പാപമോചനവും അധികരിപ്പിക്കുക

وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

(സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങളെല്ലാവരും അല്ലാഹുവിനിലേക്ക് വേദിച്ചുമടങ്ങുക. നിങ്ങൾ വിജയം പ്രാപിച്ചേക്കാം) (നൂർ/31)

وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

(നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവോട് പാപമോചനം തേടുകയും ചെയ്യുക. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു ഏറെ പൊറുക്കുന്നവനും കരുണാനിധിയുമാകുന്നു) (മുസമ്മിൾ/20).

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ تُوبُوا إِلَى اللَّهِ فَإِنِّي أَتُوبُ فِي الْيَوْمِ إِلَيْهِ مِائَةَ مَرَّةٍ

റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ഓ, ജനങ്ങളേ നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിലേക്ക് പശ്ചാത്താപിച്ചുമടങ്ങുക, ഒരുദിവസം ഞാൻ നൂറ് പ്രാവശ്യം അല്ലാഹുവിലേക്ക് പശ്ചാത്താപിച്ചുമടങ്ങുന്നു’ (മുസ്ലിം).

ആസന്നമായ വിശുദ്ധ റമളാനിൽ പരമാവധി പുണ്യങ്ങൾ ചെയ്ത്, പാപങ്ങളെല്ലാം കഴുകി കളഞ്ഞ്, നിർമ്മല മനസുമായി ഈ ദിനങ്ങളെ യാത്രയാക്കാൻ അല്ലാഹു നമുക്കേവർക്കും അനുഗ്രഹം നൽകുമാറാവട്ടെ, ആമീൻ

അവലംബം:

‘മഹാതീഹൂൽ ബൈറി ഫീ റമളാൻ’ എന്ന ലഘുലേഖ
മദാറുൽ വതാൻ, റിയാദ്